

1890-45

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . . 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Restanciák.

bben a szóban ki van fejezve az összes hivatalok réme. Ezeknek kiküszöbölésén törik a fejüket a különböző hivatalok vezetői, a minisztertől le a legszerényebb adótárnokig.

És amint közösen keresik az orvosságot, éppen úgy közösen — nem találják.

Természetes és szembeszökő dolog, hogy ahol a restanciák azért torlódnak össze, mert az illető hivatal munkaköre sokkal szélesebb, sem hogy azt a rendelkezésre adott munkaerő meggyőzőhő: ott a restanciák eltüntetéséről álmodni sem lehet. Az ilyen restancia emlékeztet a mesebeli hétfejű sárkányra, melynek hiába vágod le egy fejt, mert nyomban nő helyette másik hét.

De sietünk megjegyezni, hogy a hátralékok feltorlásának legkritikább oka a munkaerő elégtelensége. Uj hivataloknál, melyeknek munkakörét egyelőre belátni alig lehet, előfordulhat az az eset, hogy a szervezésnél fősvényen mérik ki a munkaerőt. De rendszerint minden organizáció statisztikai adatokra támaszkodik, szóval vert nyomokon halad, úgy hogy előre kiszámíthatja egy a végzendő munka mennyiségét, mint a legyőzésére szükséges szakerek összegét.

A statisztikán kívül maga a tapasztalat is arra szoritja a legfelsőbb hatóságokat, hogy az erők számbavételénél ne legyenek se zsgoraiak, se optimisták. Hiszen maga a restanciáknak létele és a miattuk szenvedett kellemetlenség, elég intő ok arra, hogy a munka és munkaerő megszabásánál méltányosan járjanak el.

És dacára mindezen tekinteteknek, tény, hogy minden hivatal, ahol csak egyáltalán lehet restanciát csinálni, tele van restanciával.

Az ember önszeretéből folyó gyengesége és a saját hibája iránti elnézése magyarázhatja csak meg azt, hogy mindazok, akiknél az ilyen hátralékok megtorlódnak, minden képzeltető fontos és mellékes körülményben keresgélnek a hátralék megtorlásának okait, csak önmagukban nem. Elhiszik és el akarják a világgal, de különösen főbvalóikkal hitetni, hogy minden törekvés, minden erőködés, szóval minden jóakaratt dacára, úgy kell lenni, amint van. Rendesen ugyanezt a felfogást tükrözi vissza a fölöttes hatóságokhoz és számonekő szűkekek intéztvni szokott hivatalfőnöki jelentés is. Arra nincs, vagy alig van eset, hogy valamely hivatal azt jelentené, miszerint a restanciák feltorlásának egyik, minden másnál fontosabb, oka: a fogyatékos munkaköve, a hiányos köteletségérzet.

Tegyünk a kezünket szívünkre s feleljen mindenki magának őszintén arra a kérdésre: Vajjon betartják-e nálunk pontosan, de igazán pontosan, a hivatalos órákat? Vajjon azok a kevesek, akik betartják, dolgoznak-e ottan úgy, amint csak dolgozhatnak? Vajjon nem lehetne-e a restanciáknak jó egynehány százalékát pusztán a tisztviselői szorgalom fokozása által eltüntetni?

Hogy ez lehetne, hogy a restanciákat egyszerű szigorítással megtizedelhetnők, azt tényleges körülmények bizonyítják. Nevezetesen, ha ritkán is, de most is akad hivatal, amely hasonló munkakörrel és munkaerővel megvan restancia nélkül, míg egy másik, hasonló viszonyok között, nyakig uszik a hátralékban. Azonkívül tudunk rá konkrét példát, hogy helyenkint akad teszem egy-egy bíró, aki hasonló kiosztás mellett, mindig kurrensben van, míg a másik, hasonló föltételek mellett, folytonosan torlódsárol panaszokodik.

De végre is emberek vagyunk s változatoságra törekvő természetünk hozza magával, hogy állandó foglalkozásunkat idővel megújunk s való vagy képzelt terheinken könnyíteni igyekszünk annál inkább, minél jobban sikerül az első kísérlet, vagyis minél kisebb az ellenőrző közegek szigora. Tehát az egyeseknek önkéntes öntelhermentesítését, ha nem is helyeseljük, de megmagyarázhatjuk. Azonban sem helyeselni, sem magyarázni nem lehet a restanciácsinálásnak ama módjait, amelyekből még az egyes hivatalok ké-

nyelmének sines haszna, amelyeket egyenesen a rossz rendszer, az átöröklött fejtelenség, ugyszólván melegágyilag tenyészt.

Ezekről majd a folytatásban.

Hirek.

Kiküldetés. A vallás- és közoktatási m. kir. miniszterium dr. Margalits Ede zombori kir. főgimnáziumi igazgatót az újvidéki g. kel. szerb főgimnáziumnál tartandó pótló érettségi vizsgálatokhoz elnöknek küldte ki.

Zsabyára ideiglenes róm. kath. lelkészül Szabó Pál újvidéki káplán nevezetett ki.

Szontáról Erdújhelyi Menyhért káplán Újvidékre hasonló minőségben helyeztetett át.

B.-Almásra ideiglenes lelkészülhettesül Török Gyula ottani káplán nevezetett ki.

A zomborvidéki róm. kath. tanítóegylet Kornyaján ma tartja ősi tanácskozmányát.

Az adai földmives iskola igazgatósága közhírré teszi, hogy a menyiben az ingyenes helyek betöltési joga az alapító testületektől az alapítványi okiratok értelmében reá száll, az ilyen ingyenes helyre szegény sorsú, de jóra való, legalább 16 éves, irni, olvasni, számolni jól tudó ifjúkat felvesz; felhivatnak mindazok, akik az esetleg így keletkező ingyenes helyeket elfoglalni akarják, hogy magukat Szobonya Bertalan igazgató urnak mutassák be; esetleg levélben jelentkezzenek. — A földmives iskolában a zárvizsgák befejeztetvén, néhány növendék szolgálatba lépni hajlandó, kiket az igazgatóság szives megkeresésre készséggel ajánlani fog. Vanak a végzetek között feleséges emberek is. — Az iskolában a fizetéses helyek egyetlen hely kivételével be vannak töltve. Előző években a beiratkozás ily korán még nem történt meg s a legvizsgálatóbb a dologban az, hogy az újoncok között csupán 4 van idegen megyebeli; a többi mind bácskai.

Jóváhagyott alapszabályok. A zombori „Chevra Kadischa“ egylet és az apatinyi negyedik betegápoló és temetkezési egylet alapszabályait a belügyminiszterium jóváhagyta.

Az „ó-kanizsai önkéntes tűzoltó-egylet“ felszerelési költségének fedezésére szeptember 8-án, kisasszony napján tartott s e becses lapok hasábjain előre jelzett ünnepegyének sorrendje a következők vala: D. u. 2 1/2 órákor — ágyulövés által jelezve — versenyfutás a Török-Kanizsa melletti hidtól O-Kanizsa községhez. I. díjat nyerte a 15 versenyző közül Somogyi Somogy Péter atleta (50 frot), ki a 2 1/2 km. utat 6 p. alatt tette meg s könnyen győzött a II. díj nyertese, Apró Istvánon. Ez utóbbi művészi kivitelű dohányszakot kapott. Emellettek, valamint még egy 3-ik egyén oly gyorsasággal futottak, hogy az utánok jövő versenyindítók Grünér Ádám és Schöbel Gyula urak kocsival nem voltak képesek őket beérni. (Versenybírák voltak Tukacs Miklós jegyző és Here Ede földbírtokos.) A tűzoltók diszlevonulása után következett az akadályverseny a népkertben. Az I. díjat Obrezovits Rókus, a II-at Fehér Ferenc nyerte. Száktutásnál két Simonyi testvér díjaztatott. A súlydobásban a 7 kgm-os golyónak egy kézzel 7 méterre való dobásáért Hangya Miklós tűzoltókürtös nyerte a palmaát. Ezenkívül volt még „zsemlyeévés“, „lisztverseny“, „hozzáférhetlen ezüst firtos“, melyek a közönségnek — a borus idő dacára — sok deris pillanatot szereztek. A népkertben lefolyó ez ünnepegy alatt részint sajátmaguk, részint mások által ajándékozott étkek, italok s szivar stb. eladására a szent cél iránti tekintetből több lelkes hölgy u. m.: Schöbel Berta, Lékó Imruska, Nagy Paula, Kálmán Berta, Makkné, Havinka N., Simon Niu és Szatmári Giza kisasszonyok, illetve urhölgyek voltak szivesek vállalkozni. 6 1/2 órákor nagy takarodó és felvonulás a népkertből. Este 9 órákor táncvigalom a nagyvendéglő dísztermében. Mindamellott hogy d. u. söt este is, hogy úgy fejezzem ki magamat „csak úgy lógott az eső lába“ söt némelykor valóssággal szemzett is, a népkerti ünnepegy eléggé látogatottnak mondható, az esti bal pedig kitünt úgy diszes mint nagy közönsége által (az első négyest 50 pár lejtette) s valóban igazolt volt a rendezőség előrelátó buzgósa, melylyel a nagyteremből — azt jelentékenyen megnagyobbítva — a szinpadot eltávolította. A késő éjszakáig (vagy ha úgy tetszik kora reggelig) együtt maradó közönség, mintha csak a legjobb bort kapta volna Jeántól, jó kedvvel távozott s bizonyára mindenki kedvesen fog visszaemlékezni az „ó-kanizsai tűzoltó-egylet“ első baljára, hol oly sok és szép hölgy volt jelen. Az összes bevétel Tóth József parancsnok (9 ft 50 kr), Grünér Ádám titkár (1 ft 70 kr), Krahl Ernő földbírtokos (50 kr), Mihály Julia óvónő (40 kr), Dukai S.-né (20 kr), Beretka András géplakatos (10 kr) és N. N. (10 kr) urak illetve urhölgyek föllülzetésével 215 ft 35 krt tett ki, melyből levonva a szükségessé vált s igazolt kiadásokat marad mint tiszta jövedelem 115—120 ft. . . . Ugy a népkerti elárusító- mint a föllülzető urak, kisasszonyok illetve urhölgyek, fogadják onzetlen, nemes, az emberiség javát előmozdító törekvésükért a tűzoltóegylet valamint a nagyközönség osztatlan elismerését. —ó. —s.

Kiegyezés. Szontáról írják: A Szedélyi Péter-féle csőd békés uton kiegyenlített, amennyiben a hitelezők elfogadtak 50 %-ot.

Beküldetett. A „Bácska“ legutóbbi számában „Ismerkedés“ cím alatt megjelent hirre vonatkozólag megjegyeztetik, hogy a pénzügyi tisztviselők ismerkedési estélyén nemcsak az „említett hirben“ jelzett urak mondtak felköszöntőket, hanem kitűnő tőstöt mondott még dr. Sterszky fogalmazó is a jelenvolt hölgyekre, azonfelül pedig egy humortól pezsgő díkiót Schröder fogalmazó a fogyasztásról. — Az „ismerkedés“ beküldőjének itt megcsügjük, hogy a hírek három kelléke van: legyen az gyors, igaz és teljes!

Az Apatin község mentén szakadozó dunai part biztosítási munkára f. hó 11-én tartatott meg az árlejtés az alispáni hivatalban. Legelőnyösebb ajánlatot nyújtott be és így a vállalatot megkapta Frank Mór, Münster Jakab és Taussig Dávid vállalkozókból álló konzorcium, kik is a 34,119 ft 99 krnyi kikialtási árral szemben az összes munkálatokra 32,706 ft 21 krért vállalkoztak, vagyis 1413 ft 78 krral olcsóbban.

Arverés. Bajandzsits Mita 3407 frtra besztült ingatlanai f. hó 29-én O-Futtakon el fognak árvereztetni.

Az adai m. kir. földmivesiskola igazgatója a saját sertésenyészetét az Okányi Schwartz-féle híres mangolica sertésnyájából létesítvén, a július végén fiaztatott kocák malacából mint szám feletti 4 koca és 8 kan malac eladó. Szept. végén átvéve e kiválóan jeles tenyészállatok darabja 10 ft.

Himen. Ifj. Husvéth István helybeli törekvő nagyiparos eljegyezte a kedves és szép Karnász Berta kisasszonyt.

Uj árverés lesz október 8-án utóajánlat folytán a rókus-utcai gözmalomra.

Nekrológ. Amint részvétellel értesültünk, dr. Ambrozovits Károly ügyvéd f. hó 12-én éjjeli 1 órákor szélhűdésben kimult. A család a következő gyászjelentést adta ki: Ambrozovics Béla, egy a maga mint neje, sz. Meszlényi Ilona és gyermekei: Dezső és Lajos nevében, Ambrozovics Gyula, Ambrozovics Emilia és Ambrozovics Eulália, férje: Gartner Ferenc nevében is, mely fájdalommal tudatják felejtethetlen jó testvérüknek, illetőleg nagybátyjuknak és sógoruknak dr. Ambrozovics Károly köz- és váltóügyvédnek, Zombor sz. kir. város bizottsági tagjának és egykor föltgyészének f. é. szeptember hó 12-én éjjeli 1 órákor, élete 57-ik évében, agyszélhűdés következtében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei e hó 13-án d. u. 5 órákor fognak a helybeli Rókus-sir kertben örök nyugalomra tetetni, az engesztelő szentmise-áldozat pedig ugyanazonnap d. e. 10 órákor fog megtartatni. Zombor, 1889. évi szeptember hó 12-én. Áldás emlékére.

Szöllősgazdák figyelmébe. A földmívelésügyi miniszterium közlésezi, hogy az amerikai szőlővesszők az 1890. év tavaszán a következő árakon és feltételek mellett adatnak el ezer darabonként: 1. Riparia sauvage (csak alanynak) sima 6 ft. 2. Riparia sauvage (csak alanynak) gyökeres 20 ft. 3. vitis solonis (csak alanyak) sima 15 ft. 4. Vitis solonis (csak alanyak) gyökeres 35 ft. 5. Violla (csak alanyak) sima 25 ft. 6. Violla (csak alanyak) gyökeres 50 ft. 7. Jacques (direkt termő) sima 10 ft. 8. Jacques (direkt termő) gyökeres 40 ft. 9. Herbemont (direkt termő) sima 25 ft. 10. Herbemont (direkt termő) gyökeres 100 ft. 11. York Madeira (direkt termő) sima 20 ft. 12. York Madeira (direkt termő) gyökeres 60 ft. 13. Othello (direkt termő) sima 50 ft. 14. Othello (direkt termő) gyökeres 125 ft. Ezen árakon a csomagolás és a feladó vasuti állomásig való szállítás költségei is befoglalattanak. A mennyiben a külföldről szállítandó szőlővesszők árai időközben csökkennének: a fent közölt árak is megfelelően mérsékeltetni fognak. A szőlővesszők vételára és vasuti szállítási költségei utánvéttel mellett fognak a megrendelőktől beszedetni. A megrendelő alvéteti magát annak, hogy az esethen, ha az utánvéttel küldött vessző-szállítmány átvétele iránt bármi okból nem intézkednek, a miniszterium a vesszők vételárát a felmerült összes szállítási és egyéb költségekkel rajta behajthassa. A kecskeméti és istvánbeli szőlőtelepek kivételével s többi állami szőlőtelepekről szőlővesszők csakis filloxera-zárlat alatt álló községekbe adatnak ki. Filloxera-zár alatt nem levő területekre csakis a kecskeméti és istvánbeli telepekről s innen is csak sima vesszők fognak kiadatni. A megrendelések eszközésére külön megrendelési iver adatnak ki, melynek mintája alább közöltetik. A bélyegmentes megrendelési iver az illető fél által a rovatok megfelelő kitöltése mellett aláírandó és a földmívelésügyi magy. kir. miniszteriumhoz legkésőbb folyó 1889. évi szeptember hó végeig beküldendő. Később érkező megrendelések figyelembe nem vétetnek.

Gyászhir. Martonoson nagy részvét mellett temették el Eremits István nagykikindai gimn. tanárt, kit a pusztító tüdővész 35 éves korában ragadott el.

Baja város deficitje. Baja város tanácsa a mult héten tárgyalta jövő évi költségeloirányzatát. A házipénztár szükséglete 267,202 ft 84 krral szemben 248,893 ft 54 kr fedezet irányoztatott elő, a deficit e szerint 18,306 ft 31 kr, mely összeg 20%-os pótdóval lesz fedezve. — Boldog város! ilyen bagatell deficit nálunk, Zomborban csak a régmult időkben volt.

Himen. Straubert István boszniai es. kir. kerületi titkár f. évi október hó 6-án tartja esküvőjét Schindler Antal nádalyi jegyző művelt és kedves leányával Gzellával.

Mennyi buza termett az idén? A hivatalos kimutatások szerint Magyarország ez idei buza-termése 35%-al kedvezőtlenebb, mint a tavalyi. A bevetett 5-2 millió kat. holdnyi területen összesen 25,588,406 mmáza termelt, vagyis átlag 4-92 mmáza. És mégis olyan lassan emelkedik a buza ára!

Himen. Haasz Ferenc Veprovác községi néptanító és Wenk Anna Hodság község kántortanító kedves leánya jegyesek.

Elo állatok szállítása a postán. A kereskedelmi minisztérium hírdetménye szerint az élő állatok szállítása a postán október 1-től kezdve kiterjesztetik a képen, hogy a belföldi, valamint az osztrák és magyar, s a német esereforgalomban ugyanazon feltételek mellett, mint eddig a házi nyulak (megfelelő rekesz, víz, élelég, postai szavatolás kizárása stb.) postai szállítás végett egyéb kisebb élő emlős állatok, (pl. almár, marmota, mokus, tengeri malac stb.) is elfogadhatók, ha a befogadásul szolgáló rekeszek berendezése olyan hogy az állatok utközben ki nem szabadulhatnak. Minthogy azonban csak a konkrét körülményekből ítéltethető meg, hogy a szóban forgó élő állatok szállítása a postai útlelemmel összefér-e vagy sem, annak megállapítása, vajjon valamely ilyenféle élő állatküldemény postai szállítás végett felvehető-e vagy sem, esetről-esetre a felvevő postai, illetőleg postai-és távirádhivatalnak marad fentartva.

A rizstermelés vármegyénkben. A pusztapéklai rizstelepen javában folyik a rizsarítás, a termés úgy minőség, mint mennyiség tekintetében kielégítő, előleges becslés szerint 6000 mmáza rizs lesz az idén a telepen. — Gróf Clottek futtaki uradalman szintén kielégítőnek ígérkezik az idei aratás. Az uradalom annyira meg van elégedve a gazdasági üzemággal, hogy tetemesen meg akarja nagyítani rizstelepet. — Amint értesülünk Szenczy Mátyas D.-Szt. Ivánon, Falcione Lőrinc pedig Zomborban szintén szándékoznak rizst termelni. A vármegyében termelt rizst a kitünően berendezett kistáplári ríszmalom dolgozza fel és pedig oly tökélyvel, hogy az olasz rizstermelők már is kezdenek panaszkodni a magyar üzemekre. Sajnáljuk ugyan a szegény talánokat, de azért szívünkben kívánjuk, hogy mentől előbb oly merveték töltsön a bácskai rizstermelés, hogy az egész országot elláthassuk magyar ríszszel, mely csak olyan jó, mint az olasz és mégis olcsóbb.

Gyászír. Alulírottak szomorodott szívvel jelentjük, szerettünk nóm, illetve anyám, anyósom, nagyanyánk, valamint számos rokonok és ismerősök nevében, hogy Eirich Antalné sz. Nyujtódalvi Balogh Hermina szeptember hó 9-én éjjeli 12 órakor hosszas szenvedés, 45 évi boldog házasság után, életének 68-ik évében meghalt. A boldogult hült tetemét szeptember hó 11-én délután 5 órakor Széchenyi-körút 234. számú házban becsenteltetnek s onnan a szt. Rókusról nevezett sírkertben tetetnek örök nyugalomra. Lelke üdvéért az engesztelő szent-miséáldozat f. hó 12-én délutáni 9 órakor fog a helybéli r. k. egyháznak megtartani. Zomborban, 1889. évi szeptember hó 10-én. Örök béke az elhunyt poraira! Eirich Antal, férje. Eirich László, fia. Eirich sz. Balázs Karolin, menyé. Eirich László, Eirich Aladár, Eirich Oszkár, unokái.

Az ó-becei espereskertület tanítóit e hó 2-án tartották meg tanácskozmányukat Petrovoszellőn. Az ülést, melyre usgus Szulik József esperes prépost gyengékedése miatt meg nem jelenhetett, ft. Matoss szenttamási plébános ur nyitotta meg kartári szeretetre buzdító beszéddel. A jegyzőkönyv felolvasása után az egyházi hatóság által kitűzött tétel (a fogalmazásról) megvitatása következett. E tételtől szóló dolgozataikat hárman olvasták fel: Molnár J. petrovoszelloi, Fábás J. ó-becei, Kiss J. petrovoszelloi tanítók. Miután így a tárgy eléggé ki volt merítve, következett Kovács J. ó-becei tanító gyakorlati tanítása a mondatról, a II. osztály növendékei részére. Ezután még néhány egyleti ügy elintézésével véget ért. A gyűlésen a tagok igen szép számmal jelentek meg, söt néhány tanítványbarátot is volt szerencsénk vendéglí üdvözölnöket. A gyűlést követő banketten elmondott pohár köszöntőjük közül kiemelhetjük Matoss urét, ki az érsek ömimentájára, majd a tantestületre emelvé poharát és Róza plébános urét, ki szeretett esperesünkre írté poharát, kívánva e nagy tanférfiúnak mielőbbi felépülését. Ugyanekkor olvastattat fel a prépost úrtól érkezett távirati válasz azon táviratra, melyet a gyűlés Drodzik ur indítványára menesztett önagysághoz részvétét és sajnálkozását fejezvé ki betegségére és távolléte miatt. A válasz felolvasását hosszan tartó éljenzés követte. —s.—

Öngyilkosság. Szutrély Oszkár bajai földink f. hó 8-án a budapesti huszárlaktanyában, ahol önkéntes évet tölté, agyonlőtte magát és azonnal meghalt. Az öngyilkosság okát eddig meg nem sikerült kikutatni. A meggondolatlan ifjú kesergő családja a következő gyászjelentésben tudatja fiuk, illetve testvérük elhunytát: Pető Szutrély Lipót, neje szül. Seultéy Leopoldina, leányuk Jolan férjzett Hegedűs Aladárné és gyermekei: Marta, Jolan és Ernő, és fiuk ifj. Szutrély Lipót II. éves joghallgató a magok és összes rokonai nevében megtört szívvel jelentik szeretett jó fiuk, testvérük és illetve nagybátyjuk Pető Szutrély Oszkár IV. éves joghallgató és egyéves huszár-önkéntesnek, élte 21-ik évében, folyó hó 8-án Budapesten történt gyásos elhunytát. A drága halott hamvai Budapesten, az illó-úti katonai kórházban folyó hó 10-én fognak beszenteltetni és a bajai szt. Rókus-kápolnából f. hó 11-én délután 4 órakor örök nyugalomra tetetni. Budapest, 1889. szeptember 9-én. Az örök béke lebegjen hamvain! — Bajai levelezőnk e szomorú esetről a következőket írja: Pető Szutrély Oszkár IV. éves joghallgató és egyéves huszár-önkéntes, Pető Szutrély Lipót bajai ügyvéd és takarékpénztári igazgató szépreményű fia, élte 21-ik évében, f. hó 18-án Budapesten elhunyt. A váratlan gyászeset általános részvétet keltett, de különösen megrendítő volt azokra nézve, kik pár nap előtt még viruló egészségben láttak a legszebb reményekkel eltelt ifjút és hallgatták kedélyes elbeszélését a folyó hadgyakorlatok alatt tapasztalt élményeiről. Atyja, ki erdélyi utazásából visszatérőben ugyanakkor találkoztat vele utójára, az apai szív egész melegével vett búcsút a szeretett fiutól és egyikük sem sejtette akkor, hogy ez utolsó találkozásuk volt. A korán elhunyt ifjú holttestemet beszentelés után Bajára szállítottat s bajai szent Rókus-kápolnából folyó hó 11-én d. u. 4 órakor tetetett örök nyugalomra. Megszámlálhatan néptömeg kísérette sírházhoz a köztiszteletben álló család reménytelen sarjadját, s a melyen súj-

tott szülők és rokonok zokogó fájdalom mellett, a részvét is öszinte könnyeket áldozott az ifjú halott emlékezetének.

Helyreigazítás. Lapunk múlt számában a karavankovai tüzésről emlékeztető meg, tévesen Szilvássy volt Rumbach helyett említve, mit is ezennel helyreigazítunk.

Arverés. Kórits Mátyas-féle Apolló utcai alapítványi házat nyilvános árverésen Vranja Andor fodrász vette meg 2271 forintért, a 1700 hold földet pedig Papp Mihály verte föl 459 frtra.

Vasuti indóházunkra még az irigység sem foghatja rá, hogy a közönség kényelmének megfelelő. A várótermek, kivált mióta a zónarendszer folytán a személyforgalom megkétszereződött, rendkívül szűkek, ugyintén a foyer, ahol jegyváltások oly emberföltöti to-lakodás van, hogy a kijevált két rendőr képtelen rend-tartani. A várótermekben oly piszok, por és suba-illat lakozik, hogy még a zuhogó esőben is inkább a szabad ég alatt várakozik az utas a vonatra, mint a várótermeknek csufolt spelunkákban. Ha egyelőre nincs is szándéka a vasuti igazgatóságnak az indóház helyi-segeit kibővíteni, legalább a tisztaságra nagyobb gondot fordíthatna és a pénzért első osztó korlátot készíthetne.

Színészet Szivacon. Polgár Károly színtársu-lata e héten Uj-Szivacon 6 előadást tartott. Ertesztelünk szerint a társulat, habár opereteket is adott elő, nem követett el túlságos nagy merényletet a színművészet műzsája ellen, s a közönség is szép pártfogásban része-sítette a magyar színészeket.

A csillagok járása. Szeptember hónap legne-zetesebb csillagászati eseménye, hogy e hó 22-én 9 óra 40 percek este veszi kezdetét hivatalosan az ősz. A nappal ez időben ismét egyenlő lesz az éjjel, a mit mű-nyelven napéjegyenlőségnek (aequinoctium autumnale) neveznek. A hold fényváltozásai a következők: Első ne-gyed 2-án volt 8 óra 51 percek este, holdtölt 9-én volt 3 óra 9 percek délután, utolsó negyed 17-én lesz 6 óra 5 percek reggel, újhold pedig 25-én 3 óra 58 percek reggel. A bolygók járása e hónap nem mutat semmi kí-lönösét. Kritikus nap Falb Rudolf jóslása szerint 22-ike.

Megint új igénylők a Rudies-hagya-tékban. Minap említtettük, hogy ifjú báró Rudies Jó-zsefné és örökösársai ellen pert indított az elholtak szepapja utáni felmenő örökös: Odry férjzett Meszéna Ida baróné, azt mondván, hogy a jogtalanul eltestált vagyon az ő szepapja: Rudies Mihálytól származik s ezen ágra vissza kell szállania. E pör ellenében és a végrendeleti örökösök ellen is ma újabb igénylők lép-tek fel, akik azt adják elő, hogy Odry Idával egyenlő-jogon áll valamennyi Odry, mert ők is a birtok első tulajdonosának örökösai; de mivel a birtok egy része Rudies Antalé és Annáé vala: tehát ezek utódjai is öröklésre hivatvák, miért is újolag hét Odry és 19 Ru-dies-ivadék indított pert a már különben is eléggé vitás hatyakték iránt. Most tehát három külön pör, három külön alapon álló érdekesoport felpelersége alatt egy-szerre folyik a budapesti törvényszék előtt.

Nálunk is közérdekű! Lesújtó hírrel lepi meg a mokka kávé kedvelőit a Journal of Commerce, mely azt állítja, hogy tulajdonképen mokka kávé már nincs is. A valódi mokka Yemeből az adeni öböltől balra eső arab tartományból származik, melynek fő-helyét Mokkaának nevezik. Magában Mokkaában nem te-rem kávé. A kivétel mégis megüti a 10,000 tonnát, csakhogy az a bökkenő, hogy ez a kávé nem Yememben terem, hanem Keletindióból szállítják Yemembe s itt arab kávéval keverve viszik tovább a világ minden részére. A kik a kávékereskedelem viszonyait ismerik, tudják, hogy egy szem mokaát sem szállítottak az utóbbi időben Konstantinápolyon túl, mert a leggazdagabb mozlímok még a kikötőben lefogalják a drága babokat, melyek-nek nedve különben a világ minden országában szerepel a lelegeánsabb menükön. Így a mokaátok már csak legendája marad fenn s az idézett angol lap közleménye sok embernek eszébe juttatja, hogy amit mokka néven élvez, az nem egyéb, mint keletindiai keverék.

A MAGYAROK PÁRISI KIRÁNDULÁSA.

Saját tudósítónktól. (Folytatás.) **Milano.**

Velencéből esütőtörökön, július 4-én 8 órakor robo-g-tunk el a legszebb időjárás mellett. Az olasz II. osztályu kupé alsó része barna csikos vászonnal van bevonva, míg mi nálunk fekete bőrrel. Egy-egy oldal felemelhető karnyújtóval van kettéválasztva. Fent a kofferek számára csak egy szak van, alatta nincs semmi esernyők, apróbb tárgyak számára. Velencétől a legelső állomás Stazio-ne di Dolo. Itt már fiatal akácfa-k vonulnak két oldalt a vasutvon-al mentén. A szőlő édesenyé és juharrákra van felut-tatva. Egy hidon átmenve, egészen más jellegű vidéket látunk magunk előtt, mint a minőben Udineig gyönyör-ködöttünk. Itt már a fák jó magasak, hatalmas terebelyű lombzattal, míg Udineig a fák ágai, galyai korlátozva vannak növésköben, hogy ne árnyékozt ne vessenek a kised, kertszerű szántóföldekre.

Pádova (Patavium) Titus Liviusnak, a híres ró-mai történetírónak születéshegy. Az indóház előtt sok épületfa maglyaalakban és sok kockaalaku praeparált közén van felhalmozva. Az indóházhoz közel a város előtt nagy erődívény van, melynek falai a mély árkon belül 5-6 méternyire emelkednek. Innen a városba nagyszerű, kétoldalt szép platanókkal szegélyezett fasor vezet. Magából a városból csak pár templomtoronyt és gyárkéményt látunk. A szántóföld kerítését itt is, mint Udine körül, gyümölcsfák képezik, rájuk futtatott szőlővel; de még Udineig mindenütt sok volt a tengeri és kevés a gabna, addig Pádova körül többnyire csak gabna látható. Es míg Udineig a kereszték a fák al-jába vannak összehordva, addig itt, mint minálunk több-nyire a szántóföld közepén vannak hagyva. Egyes he-lyeken még csak most aratnak. A mezőn az asszo-nyok két szoknyáján és széles karimájú szalmakalap-ban és ingujiban dolgoznak; areuk már sokkal barnább, mint a kiket Velencéig láttam. Tovább haladva balról 2-3 mértföldnyi távolban közel egymáshoz két szép kúp-alaku hegyet láttunk, jobbfelől 5-6 mértföldnyi távolban az udinei alpesekek felhőbbe meredező ormaikkal. A kö-zeli kertszerű szántóföldek között szép patak folydogál, melynek partjait gömbalakura nyeseft fűzfák szegé-lyezik. Az országot itt már nemcsak gyümölcsfák, hanem más, különösen fűzfák kerítik.

Vicenza-ba (Vicenza) körülbelül 3/4, 10-kor érke-z-tünk. A város szép hegyen fekszik, tetején szép palo-tákkal, melyek között haragos zöldszínű nagyon magas thujafák emelkednek, a közelben szép kupolás, négyszög-alaku tornyos templom fehérlík. A hegy egész déli ol-dala tele van ültetve kulturfákkal s tövében kristály-tiszta víz folyó hőmpöltyei zöldes hullámai. Szemünk epedőleg néz a fris hullámokra, miközben a fürdés kel-lemetes élvezetére gondolunk. A majdnem tavaszi pom-pában diszlo hegytől jobbra sik róna terül el. Az eper-fák-nak csak karvastagságú ágai vannak meghagyva; de a törzs majdnem megegyezzer oly magas, mint az udinei vagy coneglanói eperfáké. Az utak két oldalát szép szilfasorok környezik.

Vonatunk tovább robo-g s mi csakhamar a nagy róna közepén szép hegyet pillantunk meg, melynek eny-hén lejtős oldalain egy szép helység házai fehére-nek. A templom tornyában két harang van, olda-lukon két nagy kerékkel, melyeknek forgatása által esz-közlik a harangozást. A mezők felszántott földje vöröses barna. A szőlőkertek kétfélék: a szőlő vagy ihar és szilfakra van felfuttatva és két-két töke ghirlandot képez, vagy az egészen lenyesetlen lombzatu eperfák-kal bekerített föld hosszabon öt sor szőlőtöke vonul, babkarokhoz kötve. Négy-öt kertben szép lucernát láttam. Nagyon szépek az egyes kertek között folydogáló pata-k o c s k á k a rajtuk luzdó csinos kis kőhidakkal. Hosszu idő után itt lehet hallani megint pár kabóccának erősen zizegő hangját. Csakhamar elhagyjuk Caldiero állo-mását és eljutunk Bago Zevoio-g. A földek kerítési nyole lépésre egymástól álló eperfák-ból állanak. Itt már sok ezüstlevelű nyárfa is van, melyeknek felső része egészen a törzsig le van vágva, melynek végét egy kis lombgömböcske veszi körül. (Stazione) San Martino határan túlyomó a nyárfa és az eperfa. A meddig el-láthatunk, a kertek inkább csak magas fákkal beke-ritett szép rétek. A földek hatalmas négyszögek; a fák ritkábban állanak, hasonlóan alföldünk egyes vidé-keihez. A kitünő utak többnyire a vasut mentén halad-nak, itt-ott szép magas, karesu thujafákkal szegélyezve.

Már jó messziről látjuk Veronát, a legjeleesebb római lírikusnak, Catullusnak, szülőhelyét. Berobgván hatalmas, félköralakú üveggel fedett tetejű indóházába, kiszállunk, hogy valami enniavál vegyünk magunkhoz. Az idevaló vendéglős még a lepraktikusabb volt: ott állott készen a hosszú asztalon a sok kávé és esze cu-korral, ott a finom omlós sütemény, ott volt kész pak-kokban a két liréért (1 forintért) kapható felvágott bor-jusilt és páratlan jószág, száftos szalámi. Ellátván ma-gunkat elemőzsiával széttekintünk a messzeterülő rónán, melynek északi részét szép hegy zárja el. A magas hegy mögött, mintegy folytatólagosan még magasabbak emel-kednek átlátszó kekes göbze burkolozva, fölöttök fehéres színű fellegekkel. A gyönyörű rónán, mely a sok gyü-mölcsfától egy nagy kerteshez hasonló, terül el hosszan és szélesen, szétszórt, fehérlő házaival a szép város ketté-szelve a széles, széphullamos folyó által. A szem nem tud betelni a szép vidék nézésével. . . . Minthogy a vonatvezetők már erősen figyelmeztettek a beszállásra: m o n t a r e , S i g n o r e szavakkal, gyorsan elhelyeked-tünk kupéinkban. Zomboraiak közül együtt utaztunk: Szilágyi ügyvéd feleségével, Molnár Gyula feleségével és én. Mikor a hosszú vonat a harmadik esengetésre elindult, a Perronon álló sok férfi — nő alig volt — kalapját lobogtatva 3-4 ízben is erősen, lelkesülten megéljenzett: Viva l' Ungheria! Mi meg: Evviva l' Italia-t kiáltoztunk, kendőket s kalapokat lobogtatva a nyitott kupéablakokból.

Elhagyván Veronát, két alaguton haladtunk át s egynegyed egykor megpillantottuk Peschierát (Pesz-keriát) és a Gardatónak (Lacus Benacusnak) leg-délibb kiszögélést, s a mellette levő nagy erődöt, mely-nek falait a széles árokban körülözölő víz mossa. Von-atunk a tónak két kiszögélése által képezett Sermione felszigetnek déli részén halad. Amint a tónak nyugoti kiszögélésehez közeledünk, páratlan szépségű tájkép tárul szemünk elé: a Gardatavat egész pompájában látjuk; északról, nyugatról hatalmas, felhőbbe nyuló hegyóriások zárják be, a tónak mintegy háromszög ala-kot kölesönözve. Kelet felé szép zöld sziget emelkedik a kekes színű hullámokból, melyeknek hajbain három, fehér vitorlás hajócska ringatózik. A tónak nyugoti, szőlővel és zöldelő kertekkel, teleltett partján vagy negyven házból álló kis csinos helység fekszik; déli részén szőlőkertes szántóföldek terülnek el. És e szép képet átlátszóvá, ragyogóvá teszi a tiszta kék égről melegen süttő nap. Akaratlanul is kiszaladt ajkunkon a felkiáltás: Itt szeretnék lakni!

Öt perc múlva már hegybe vágott, három méter magas oldalú mélyedésben megyünk, mely fölött a hegy-oldal tele van növe sűrű bokrokkal. Egy rövid tunnel és megint nyílt vidéken utazunk. A jobb oldal felől enyhe lejtőn szép szőlőkertek vannak, szép teljes l o m b u s z e d e r f á k k a l vagy duplasoros, sűrű, teljes lombu ihar és szilfákkal kerítve. Innen nem egészen egy mértföldnyi távolban csak itt-ott kevés zölddel fedett, majdnem kopár hegyóriások láthatók, míg balfelől a hegynek semmi nyoma.

Brescia (Bresa) határa sem áll hátrább szépség tekintetében Verona és Vicenza határánál. A város egyik része a Gellérthegynél magasabb hegyen fekszik, mely egészen tövétől majdnem ormáig tele van ültetve szőlő-vel és gyümölcsfákkal, tele szörva kisebb-nagyobb szép alakú házakkal, melyekhez itt-ott szép allé vezet. Ettől délyugotra a rónán egy másik valamivel alacsonyabb hegy emelkedik, tetején a régi bresciai várral. A hegy lejtői és a két hegy közt elterülő széles völgy csak úgy fehérlík a sok, fák lombjai közül kiemelkedő háztól. A látvány elragadó: mindnyájunk ajkáról a csodálat hang-jai repülnek el.

Félórai ut után a feltűnedező hegyek mérsékeltabb magasságnak és nem oly kopárak, mint az alpesi óriá-sok; szürkészöld színűek a meglehetősen sűrűn növe cserjék miatt. Nem oly tiszteletet gerjesztők, mint az alpesek; de vonzóbbak; távoliságuk a vasutvonaltól 5-8 kilométer. A baloldalon levő, sik rónán elterülő szán-tóföldek akácfa kerítései annyira le vannak nyesev, hogy csak a törzs maradt meg, mely a csak itt-ott sűrűn előbujó levelektől körülvevére olyanakk lát-szik, mint a zöld lombokba takart vastag karó. A ga-b-nak évek oly kicsinyek, hogy a miénkből négyet le-hetne csinálni. Egy táblaföld sűrűn, 3-4 sorban be van ültetve eperfával; töle jobbra egy csoport, szokatlanul magas törzsű rezgő nyárfa áll.

Mon-
anyzik a m
domborodik
negyed há
kellett várn
k o c s i t e r
csak úgy to
az egész ta
Ugyanis az
vattyús kü
hető, de a
tik kadt u
szomjukat
tölttek. An
harmincan
longva és t
folyó viz fe
meghuzva
lesztett, ho
a sok vizez
Es ebben a
föltt a több
vetett. Hely
nem messze
földek rétsz
szolgálnak.
előtérbe; f
főle a magas
táj széles rón
nemek és a
a magyar rón

Pont há
lyaházába ro
sített, hogy
hesse. Igen a
még jegyet
negyvenen. E
úrral menve
hol csak egy
megrakott az
Mialatt kérte
az őt jogosn
bébe nyúl és
kisérétében, h
nak megtartva
adtam át s az
hol pompásu
siettem. Feltű
nesen a dóm
já h o z m e n t e

A hatás,
homlokzatan
száz kevény
ékített felség
egyháza a csod
A templom e
joss San Carlo
jobbék felől h
nyörű arkádó
való pár perc
dóm tetejére a
föltt 10-10-
piramis emelke
nagy kupola f
vanytolt ragyo
teteje a la t t
a végtelennek lá
a nagy messze
meg. Dére az
lelke kiemelke
rétől. Szemünk
sandro, San Lo
Soká, nagyon s
meg kell válnu
magasból, a t
negyedórát. A
két méter mag
kerületű oszlop
főhajó, mely a
vonul, két old
elválasztva. M
összefoglalva. M
magas oszlop
szobraival vana
csücsüszetes; a
rétek a legfinom
hajók b o l t o z
zett rétek és a
tozatán. A temp
gerjesztő esend
ródik be a két,
ablaküvegeken.
ban véve is in
művészeti szép
renek, csipkese

A templom
1387-1877. évig
szobrászai dolg
pítőja: Giovanni
gyen a saját bán
550 millió franko
A mérnökök és é
leg alkalmasza
tak, száznylevan
A számbel
Milano" című
25 krajcárért) k
mely ebéd után
a dóm szemlése
tőle megválni. A
szép, üvegfede
siettem egy löv
Sok baj u
mert a kocsi sz
a lárna, a zaj;
Végre elill két k
hattunk. Milanó
alkalmával senki
ha a Milanói „Se
este Turinban vet
utolsó ötödfél sor

Monze felé közeledve, a vidék hangulatából hiányzik a meleg és a kertszerű szántóföldrendszer nem domborodik ki tisztán. Treviglio-ba (Trevilyóba) egy-egyed háromkor érkezünk. Itt jó hosszú darab ideig kellett várunk, mert utközben meggyuladt két kocsi tengelye. A kis négyszög alakú olajtartóban csak egy forrt a beleje öntött víz. A Trevigliói állomáson az egész társaság jóízű nevetést egy kis incidens fölött. Ugyanis az állomás közelében a pálya mellett egy szivattyús kút áll combvastagságu csővel. A kint tüh-hező, de a kupékban fullasztó meleg fölött el-tikkadt utasok csoportosan siettek a kúthoz, hogy szomjukat oltás és tures boros flaskóikat vízzel meg-töltsék. Amint a nagy kádat, melybe a víz folyt, vagy harmincán körülvették és kezeiket a cső alá tartva to-longva és tolakodva nyújtogatták a vékony sugárban folyó viz felé, a ravasz talianus egy párszor erősebben meghuzva a szivattyú karját, oly vastag vízugarat öm-lesztett, hogy a sok kiránduló, üvegje helyett ingujjában a sok vízzel, mint az ürgék megázva szíjjel futottak. Es ebben a hűsítőben vagy három csoport részestül, mi fölött a többi társaság, de legjobban a hamis olasz ne-vegett. Helyrehozván a kocsi, tovább indultunk a már nem messze levő Milanó felé. Ezen a vidéken a szántó-földek rétszerűek: kerítésül teljes lombu akácok és fűzfák szolgálnak. Itt már a nagy, magas fák lépnek előtérbe; egész állékat lehet látni fűzfákból, melyek föl a magas törzsű rezgő nyárfák emelkednek. Az egész táj széles róna; de a túlnyomó számban előforduló fa-nemeket és a vidék jellegét tekintve, nagyban hasonlít a magyar róna felvidékhez.

Pont háromkor Milanó hatalmas, üvegfedeles pá-lyaházába robotunk be. Mindenki a neki kijelölt szállóba sietett, hogy gyorsan megebédélvén, a várost megtekint-hesse. Igen ám, de hol ebédeljünk, hová menjünk, mikor még jegyet senkintől. Így voltunk vagy negyvenen. En elszakadva a többitől, Szilágyival és Mol-nárral menve, betoppunk egy közeli hotel éttermébe, hol csak egy magyar komániát találtam, amint a dűsan megrakott asztal körül ülve, az izletes falatokat fogyasztja. Mialatt kérdéskösdöm Dolinay után, nem fukarkodva az öt jogosan megillető szidásokban, egy uri ember zse-bébe nyul és két étegyet nyújt át nekem ilyes szavak kíséretében, hogy több már nincsen. Egy jegyet a gam-nak megtartván, a másikat Szilágyinak vagy Molnár-nak adtam át s aztán iparkodtam a jegyet megjelölt hotelbe, hol pompásan megebédélvén, a város megtekintésére siettem. Felülvén az itt sűrűn közeledő lövonatra, egye-nesen a dómhoz, a világ e nyolcadik csodá-jához mentem.

A hatás, melyet ez a 158 méter magas, öt kapuju, homlokzatán kétszáz nagy szoborral, köröskörül tetején száz vékony piramisal és pár ezer kisebb szoborral ékített felséges, tiszta fehér márványtól ragyogó székes-egyház a csodálattal eltelt szemlélore tesz, leirhatatlan. A templom előtt a Vittorio Emanuele korzóval kapcsola-tos San Carlo nevű nagy négyszögletű csak emeli a hatást, jobbkéz felől hatalmas palotasorral, balfelől pedig a gyö-nyörű arkádós királyi galeriával. A templom belsejében való pár pernyi időzés után 158 lépcsőn felsttem a dóm tetejére a kupola fölé. A templom előreszén a főhajó fölött 10—10, az oldalhajók fölött 4—4 toronyalaku kis piramis emelkedik. Másik 328 csigalépcsőn felmenvén, a nagy kupola fölött levő kis, szobrokkal ékített, már-ványtól ragyogó, karsú toronynak közvetlen teteje alatt állók. Örvendő szemem végig szalad a végtelennek látszó rónaságon, míg nem tekintete északra a nagy messzeségben feltűnő Alpések ormain akad meg. Dére az Apeninek csúcsai látszanak. Az ember lelke kiemelkedve érzi magát a mindennapig szűk kö-réből. Szemünkbe ölik a campanile, a San Carlo, Ales-andro, San Lorenzo, San Sebastiano kupolás temploma. Soká, nagyon soká szeretnénk itt időzni, de az óra int, meg kell válnunk a felejthetetlen helytől. Leszállván a magasból, a templom belsejének szentelünk egy rövid negyedórát. A főoltár lehetőleg egyszerű s legfeljebb két méter magas. Az oldalhajók két-két kilenc lépés kerületű oszlopokkal vannak egymástól elválasztva; a főhajó, mely a 148 méter hosszú templom hosszában vonul, két oldalt 12—12 oszloppal van az oldalhajóktól elválasztva. Minden tiszta márvány, ólommal és vassal összefoglalva. A negyedfél méter átmérőjű és 24 méter magas oszlopok fejei egy méter magasságu szentek szobraival vannak ékítve. A templom boltozata csücsíveszetes; az egyes ívek közötti háromszög alaku rétek a legfinomabb csipkéhez hasonlítanak. Az oldal-hajók boltozatán kisebbek a csücsívek által képe-zett rétek és a kivétel is egyszerűbb, mint a főhajó bol-tozatán. A templomban kellemes félhomály és ábitatra gerjesztő csend uralkodik. Csak kevés viláosság szű-rodik be a kék, vörös színű, szent alakokkal telefestett ablaküvegeken. A templom belsejének magassága magá-ban véve is imponál s a hatást fokozza és betetőzi a művészeti szép élvezete, melyet a szemnek a boltozat remek, csipkeszerű csücsíveszete nyújt.

A templom alapítását 1386-ban határozták el. 1387—1877. évig Olaszország legjelesebb építészei és szobrászai dolgoztak rajta. A márványt a templom alap-ítója: Giovanni (Dzsovanni) Galeazzo Visconti adta in-gyen a saját bányájából. Es még így is a dóm építése 550 millió frankba (azsioval: 275 millió forintba) került. A mérnökök és építésszek száma, kik az építésnél tény-leg alkalmazva voltak, vagy csak tanácsaikkal szolgál-tak, száznylevankettő.

A számbeli adatokat a „Descrizione del duomo di Milano“ című olasz könyvekből vettem, melyet a templom csigalépcsőjének első emeletén 50 eszenzeimiért (25 krajcárért) kaptam. A majdnem másfél órai időt, mely ebéd után szabad rendelkezésünkre maradt, tisztán a dóm szemlélésére szenteltem. Es még így is alig birtam tőle megválni. A közelében levő arkádós Galeria reale szép, üvegfedeles csarnokán végig menvén, a vasúthoz siettem egy lövonatu kocsin.

Sok bajunk volt elindulás alkalmával, mert a kocsi száma kevésnek bizonyult be. Nagy volt a lárna, a zaj; de még nagyobb Dolinaynak szidása. Végre elill két kocsi csatoltak és mi hat órákor szép, meleg időben Turin, a magyarok Mekkája felé indul-hattunk. Milanóban sem eljövételünk, sem távozásunk alkalmával senki sem fogadott. De igazságtalan volnék, ha a milanoi „Secolo“ című lapnak, melyet még az nap este Turinban vettem, a magyarokra vonatkozó cikkének utolsó ötfélf sorát nem közölném, melyek magyar for-

ditásban így hangzanak: „Mi, emlékezvén azon fájdal-mas napokra, melyekben ugyanazon szolgaságban osz-toztunk, megemlékezvén arról, hogy nemzetökből sokan ontották vérüket a mi függetlenségünkért, istenhozzádot és szívélyes üdvözetlet küldünk a magyar vendégek-nek.“ — Ami Milanó lakosságát illeti, az járásában, moz-dulataiban nyugodt, öntudatos és egészen véve, külö-nösen nők még ruházkozásban is, semmiben sem külö-nöznek más, európai nagy városok lakosságától.

Milanóból, mint már fennebb mondtam, hat órákor indultunk el.

A legelső állomás St. di Rho, szép rónavidékkel. Az indóház közvetlen közelében a kertben látható III. Napoleonnak magas kúpalaku oszlopmelke. A várostól egyegyed órányira a gyönyörű szép, kristálytiszta vizű Ticino (Ticsino) folyót nezzük, amint ezüstös fodru, kis hullámokat vet. Tíz-tizenöt méternyre feljebb egy kis emelkedésen a folyó hosszában kanális van, mely beillenék természetes folyónak, oly szép tiszta vize és szép zöld pázsittal és bokrokkal benőtt partjai vannak. A kertalaku szántóföldek végén folyóvízzel telt árkok vannak, melyekből a víz szükség esetén a szántó-föld barázdáiba, mint valami kis csatornába, bocsátható. Az egyik szántóföldön a kukorica már közel van érés-hez, míg a mellette levő szomszédos csak épen most bujik ki a földből. Nagyon szép a csatornázási, öntö-zési rendszer a két-három lépésnyi parcellákra osz-tott szántóföldekben.

Novarrának gyönyörű temploma házaktól kör-nyezett szép dombon fekszik. A magas templom tornya négy emeletes; az első és a második emelet külső része köröskörül oszlopok, a harmadik és a negyedik emeleten nagyon sok kisebb-nagyobb ablak van, e fölé kis ku-pola emelkedik, a rajta levő vékonyka, magas tornyoc-skával. Valóban impozáns egy épület. A város fölött a vasutvonal mentén jobbra-balra 20—23 kilométernyire gyönyörű, világos zöld színű rizsvetések vannak. Egy-egy tábla 3—4 méter széles; két tábla között egy láb széles szünlitig vízzel telt árok van. A látvány, melyet az élénk zöld színből pompázó rizsföldek nyujta-nak, igazi élvezet a szemnek. A nagyobb öntözö csatornák két partja gömbalaku lombstru fiatal, két méter magas fűzfákkal van szegélyezve. A nagy rizs-táblákat kerítéskép körülvevő fűzfák hat-nyolc láb ma-gasak, följük két-három sorban a magas nyárfák emel-vednek teljes lomborúttal. A vidékre borult égbolt színe nem azurkék, hanem kissé szürke, halványkék.

Vercelli-be (Vercellibe) fényvölökor érkezünk. A városnak remek temploma van, melyen négy torony emelkedik; balfelől kettő, jobbfelől hátul egy karsú, négyszögletes, a közepén pedig a többinél négyszer vas-tagabb, három emeletes, kupola nélküli, négyszögletesba végződő impozáns torony emelkedik. A város határában élénk, majdnem haragos zöld színű szép rizsvetések vannak. Az öntözö árkok egyfelől magas nyárfák, másfelől fűzfák veszik körül. Sok rizstábla ve-tése majdnem a növényzár közepéig víz alatt van. Az egyes felszántott földekben a barázdák zsinóregyene-kek, akármily hosszúak is és a két oldaluk oly egyenlően lejtős, mintha utólagosan lesimitották volna. Itt hallottam az első kutyagatást Olaszországban, magát az állatot sehol sem láttam; ma csakát sem, csak a velencei campanille toronyban a haragok alatt egy vörhenyes macskakölyköt. De ami még jobban meglepett, hogy Olaszországban, ebben az igazi paradicsomban, a ma-dárnak sehol semmi nyoma. Tovább menve, egy szép folyón jöttünk keresztül, melynek mindkét partja mindenütt egyenes és egymással párhuzal halad, sűrűn benöve szép, alacsony bokrokkal. A szép görz-udinei vidéknek itt már alig van nyoma; sok helyen majdnem azt gondoljuk, hogy alföldünk egyes szék, fadűsabb rónavidékén utazunk. Itt már semmi nyoma a kedves kis kertszerű szántóföldeknek, itt csak nagy táblaföl-dek vannak.

(Folyt. köv.)

A PERZSA SAH ZOMBORBAN.

Saját külön tudósítónktól.

Tek. szerkesztő ur! Becses lapja multkori számá-ban említett méltóztatott tenni, hogy Baross miniszter városunkat incognitó meglátogatta. Csodálom, hogy egy oly kitűnően informált lap, mint a „Bácska“, mely nem-csak a honi, de a külföldi eseményekről is alaposan szokott értesülni, mert ha nem így volna a dolog, hon-nan meritene anyagát érdekes külföldi szemléhez? (ezt ugyan egy idő óta sajnosan nélkülözzük, hanem ennek nem a „Bácska“ az oka, hanem Bismark és a muszka cár, miért nem csinálnak háborút!) — egy sokkal szen-zációsbab incognitóról mit sem említ.

Sok vénasszonyos természet szorult belém, talán kifurná az oldalomat, ha e titkot el nem árulnám. (A következő szavakat tessék kikezde és ritkított betűkkel szedetni!)

A királyok királya, a perzsa sah Ófel-sége Zomborban járt és itt időzött 3 teljes óránt.

Megérkezett pedig Ófelsége a délutáni lassított és vegyített, vulgó bumli-cúgon és a gyorsított esti szem-lyvonattal Eszékre zónázott, hogy megtekintse horvát testvéreink azon híres kiállítását, melyen a szlapon bu-toripart egy fiókos kredenc és egy háromlábú szék kép-viseli. Nem hozta magával egész kíséretét, csupán né-gyen jöttek. Kísérői voltak: a perzsa szépművészetek minisztere, hogy színházunkat tanulmányozza, a birodalmi fő gyepmester, aki városunk esatornái megtekint-tésére jött, és az udvari építész, a megyeháztéri bazilika terveinek beszerzése céljából. A társaság sokac ruhába öltözött, hogy az incognitó lehetőleg meg legyen grizve. Az elmaradhatatlan kedvenc, a kis Aziz Militicsen ma-radt, hogy az ottani piacás tóban megfürdjék.

Ófelsége célja az volt, hogy városunk vezetes-segét megtekintse, ami alaposan is sikerült, mert olyan ciceronéra akadt, aki kívül-belül alapos ismerője vá-ro-sunknak, ugyanis a helybeli hirdetési és lakásközvetítő cég főnöke kalanzolta a magas vendéget.

Először városunk egyik mindenhöz érto kapaci-tásának alkotását, az artzei kutat tekintették meg, en-ek vize annyira megtetszett Ófelségének, hogy azon-al intézkedett az iránt, hogy vízből évenként 10,000 tömlővel szállítsanak Perzsiába, nem ugyan babot főzni, mert ott a babot nem ismerik, hanem Zacherlin készítésre.

Csatornáinkat igen praktikusnak találta a társa-ság, csak azon csodálkoztak, hogy miért eresztjük ki azt a sok drága nedűt, mely bennök folyik a barába és miért nem dolgoztatjuk fel parfümnek.

A halottutcai és róm. kath. népiskola terén levő köve-et szintén megnyerte a sah magas tetszését, csak azt saj-nálta, hogy e jeles kövezeteket nem élvezhette végig az egész utca mentén, mert már a harmadik lépésnél any-nyira elmerült a rozoga fiakker, mely gyémántjait hozta utánna, hogy Spitzer legerősebb hat lovával kellett ki-vontatni; a gyémántjai nélkül pedig tudni való, hogy Ófelsége egy lépést sem tesz. No de ezen nem is lehet csodálkozni, azok a gyémántok annyi pénzt érnek, hogy még Zombor város adóssága sem tesz annyit ki.

Kolosszális hatást gyakorolt Ófelségére az építő-felben lévő megyeháztéri bazilika, mely alig 30 év alatt már is ennyire elkészült. A szolid építés, a remek arány és stilszerűség, mely ez épületen előmlik, annyira elbá-jolta a koronás vendéget, hogy azonnal elrendelte ösz-szes perzsiál palotáinak és templomainak lebontását és hasonló izlésben leendő fölépítését. A templom tervraj-zait fájdalom nem kaphatták meg, mert abba a ter-vező pallér már rég szalonnát pakolt.

A pénzügyigazgatóságban azon ügyes beosztást, hogy helyiségeiben a publikum nem igazodhatik el, igen szellemesnek találták, így legalább az ügyes-bajosok nem igen alkalmatlankodnak ott, mert ugy sem találják meg, akit keresnek.

Egyben azonban aprehendálok Ófelségére, a de ki is hallott ilyet?! első hotelünket, a Vadászskürtöt fegyháznak nézte!

Megszemlélte több társaskör olvasósobáját, mely-ben a ventiláció oly kitűnő, a pipafüst okozta halállal kimulni szándékozó öngyilkosoknak elég az esti-lapok hirrovatát végigolvasni és célokot elérék.

A szeniális színházat annyira tűzbiztosnak találta a felséges ur, hogy szellemesen Wertheim-sekrenyáha hasonlított. A színházi erkély megsemmlése alkalmá-val kapott nátháját magával vitte örök emlékezet okáért.

Elegáns, tiszta és célszerű berendezésű guta és reuma közvetítő intézetünket, a gőzfűtőd utvari építé-szével a helyszínen lerajzoltatta, hogy Teheránban is ilyet rendeztessen be, meg akarván ezzel spórolni az ud-vari hóhéri állást.

Büszkén elmondhatjuk, hogy városunk minden te-kintetben megnyerte a sah tetszését, ugyannyira, hogy midőn ciceronéja a híres Francsbad nyájas tulajdo-nosnőjével is meg akarta ösmertetni, kíséretével együtt — elszellett.

Egyetlen, még megmaradt érdemjelét, a háromfülü hóka bornyu csillagos középkeresztjét elismerésül a Zom-borban töltött 3 óra kellemieért posta útján megküldte ciceronéjának.

Don Persicano.

Naptár. Szeptember.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
13 Pént.	Enok	Mór	10 Szept.
14 Szom.	† felmagasz.	Salome	2 Mamas v.
15 Vas.	F14 Mar. N.	F13 Nik.	3 A14 Anth.
16 Hétfő	Ludmilla	Euphemia	4 Babilas
17 Kedd	Lambert	Lambert	5 Zakarjás

Felölös szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS

Helyettesíti:

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1796. szám.

Bérbeadási hirdetmény.

Bresztovác község határában 7408 kat. holdny területen, az 1883. évi XX. törv. cikk értelmében gya-korolható vadászati jog hat évre, azaz 1890. évi január hó 1-étől 1895. évi december hó 31-ig terjedő időtar-tamra **folyo évi november hó 10-én d. u. 3 1/2 órákor** Bresztovác község-házánál tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek alulirt községi eltiljáráságnál meg tudhatók.

Bresztovácban, 1889. szeptember hó 9-én.

Zányi Félix, Frittmann Miklós,
jegyző. 3—1 bíró.

Egy jó házból való **tanonc Goldfahn Sándor** norinbergi, diszmű-, rövidáru- és lámpaüzletében felvétetik. 2—2

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget arról értesíteni, hogy a **Stein és Engel** cég-től elváltam s atyám,

Engel Adolf

fűszer, norinbergi és rövidáru üzletébe mint társ beléptem.

Midőn igen tisztelt vevőimnek irántam tanu-sított eddigi bizalmukért és pártfogásukért hálás köszönetet mondok, tisztelettel kérem, hogy abban továbbra is részesíteni és új vállalatomban támo-gatni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Engel Mór.

HIRDETMÉNY.

Az alóljegyzett igazgatóság választmányának 1889. évi augusztus hó 31-én kelt határozata folytán a takarékbetétekre vonatkozólag **f. é. szeptember hó 1-étől** kezdve, további intézkedésig következő szabályok szolgálnak:

1. O. é. 1000 frton felüli betétek, melyek **legalább** egy évig az intézetnél érintetlenül hagyatnak **évi 6%-al** kamatoznak, csakhogy azok felvételét egy háromhavi felmondási időnek kell megelőznie. Azon esetre, ha a betevők eme feltételt be nem tartják, úgy az ilyen betétek **5%-al** kamatoznak. Az összes eddigi **6%-os** o. é. 1000 frton felüli betételek a fenti felmondási feltételekhez kötve, ezen kamatokat megtartják.

2. Tekintet nélkül az összegre szóló betétek, melyek az intézetnél 6 hónapon át érintetlenül hagyatnak **5%-al** kamatoznak és melyekre nézve az üzletrend szerinti felmondás kötelező. Az összes eddigi **5%-os** betételek ugyanily felmondási feltételek mellett megtartják ezen kamatlábat.

3. Határozatlan időre vagy folyó számlára szóló betétek **4½%-al** kamatoznak.

4. Az összes takarékbetétek azon előnyben részesülnek, hogy a kamatozás közvetlenül a betevést követő napon veszi kezdetét és tart a felvétel napjáig, mely egész időtartamra a kamatok számíttatnak.

5. A betétek folytán lerovandó törvényszerű **10%** kamatadót az intézet továbbra is sajátjából viseli és így a betevők e címen semmiféle adót nem fizetnek.

Zomborban, 1889. évi augusztus hó 31-én.

A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága.

4-3

S. szám.
1889.

Pályázati hirdetmény.

A rác-militári rom. hath. német ajku népiskolájánál lemondás folytán megüresült tanítói állomásra **f. évi október hó 1-ig** pályázat nyitattik.

Ezen állomás javadalmái a községi pénztárból előleges havi részletekben fizetendő o. é. 400 frt készpénzbeli fizetés és 50 frt évi lakbér, esetleg természetbeni szabad lakás, a mely fizetésért a megválasztott tanító a vasárnapi és ismétlődő iskolát is tartani köteles.

Kántori teendőknél és zenében jártasak előnyben részesülnek.

A folyamodványok nt. Rónay István nr. ker. eszpereszhez Prigl. Szt. Ivánra (Bács megye) küldendők.

Rác-Militárius, 1889. szeptember hó 9-én.

Deim Lipót

3-1

plébános, iskolaszéki elnök.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. c. közönség becses figyelmébe ajánlani **fris töltésű ásványvizeimet,**

továbbá bátor vagyok a t. c. közönség tudomására hozni, hogy a rég ismert és jó hatással bíró **borszéki víz főraktárát**

birom, és az alatt jegyzett áron vagyok képes a t. c. közönség b. rendelkezésére bocsájtani, u. m.:

1½ lit. üveg 25 kr. Tisztelettel
1 " " 20 kr. Sztzilich Zsigmond.
½ " " 15 kr.

5824. szám. Zombori kir. ügyészségtől.
k. ü. 1889.

Arlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszteriumnak 32.200. ex 1889. I. M. számú magas rendelete alapján közhírré tétetik, miszerint a zombori kir. tszéki fogház esereptetőzetének átrakása és javítása, a fogház torony tetőzetének helyreállítása és bádoggali újbóli fedése, egy a villámhárítók helyreállítása és kémény javítása körül szükséges elcserepező-, ács-, bádoggal-, kőműves- és lakatosmunkák, valamint a szükséges anyagok szállításának biztosítása céljából a **zombori kir. ügyészség hivatalos helyiségében 1889. évi szeptember hó 29-én d. e. 9 órakor** zárt írásbeli ajánlatokkal egybekapcsolva árlejtés tartatik, melyre a vállalkozni óhajtok ezennel meghívattak.

Kikiáltási ár: 1236 frt 90 kr. bánatpénz: 124 frt; zárt írásbeli ajánlatok a bánatpénzzel ellátva a szóbeli árlejtés megkezdéséig nyújthatók be. Árlejtési feltételek és műszaki iratok a hivatalos órák alatt a zombori kir. ügyészségnél betekinthetők.

A zombori kir. fogházban elhelyezett rabok közül napszámos munkások, úgy az esetleg található szakmunkások vállalkozónak díjért a szabályok betartása mellett rendelkezésre bocsájtattak, az igényelt munkások száma az ajánlatba megjelölendő és a fizetendő napidíj mennyisége szinte ajánlat teendő.

Zombor 1889. évi szeptember hó 7-én.

Kir. ügyész helyett:

Dr. Millassevits,

kir. alügyész.

3-1

12.696. sz.
1889.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulírt m. kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett bértárgyaknak további hasznosítása céljából ugyanezek az alább megnevezett helyeken és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz leteendő s az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű írásbeli zárt ajánlatokhoz is 10% bánatpénz melléklendő. Vagyontalan egyének, vagy a multra nézve hátrálékos régi bérlők, továbbá esőd, gyámság vagy gondnokság alatt álló egyének, az árverésben részt nem vehetnek. A részletes feltételek az illetékes kir. ispánoknál betekinthetők. Utóajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Haszonbérbe fogtak adatai: **I. Apatinban a m. kir. kincst. ispánságnál 1889. évi szept. hó 20-án d. e. 9 órakor.** 1. Szántóvái koresmaépítlet 250 frt, 2. csataaljai koresmaépítlet 250 frt, 3. baracska gyurityi csardaépítlet 110 frt, 4. karavukovai kamanistyeyi csardaépítlet 100 frt kikialtási árral, mindegyik bértárgy 1890. jan. 1-től 1892. decemb. 31-ig (mint koresmálásra szánt üzleti helyiségek de italméresi jog nélkül.)

II. Kernyaján a község háznál 1889. évi szept. hó 19-én d. e. 10 órakor. 5. Alsó-pusztakulái sarokföld 25^{1/2} h. 379 frt 14 kr kikialtási árral, 1889. okt. 1-től 1895. szeptemb. 30-ig, 1/4-ed részt ugartartással. **III. Kulán a m. kir. kincst. ispánságnál 1889. évi szept. hó 18-án d. e. 9 órakor.** 6. Ósztapári volt ispáni pótkert 1^{7/8} h. 16 frt, 7. paeséri Poeskay-féle szőlőföld 3²⁰⁰ h. 53 frt 54 kr, 8. paeséri Poeskay-féle szőlőföld 3²²⁵ h. 54 frt 25 kr kikialtási árral, mindegyik bértárgy 1889. okt. 1-től 1895. szept. 30-ig, 9. Veprováci vadászati jog 619⁶⁷² h. 30 frt kikialtási árral, 1890. jan. 1-től 1895. dec. 31-ig adatik haszonbérbe. Szeged, 1889. szeptemb. 6-án.

M. kir. államjóságigazgatóság. (Utánnymat nem díjazatik.) 2-1

4607. szám.
kig. 1889.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegyébe kebelezett Petrovács tisztán tót ajku községben a segédjegyzői állás — mellyel évi 400 frt javadalmazás jár — íresedésbe jöven, annak választás útján leendő betöltésére határnapul **f. évi szeptember hó 28-ik napjának délelőtti 10 óráját** tűzöm ki. Minek folytán felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni kívánják, hogy a magyar és tót nyelven az 1888. évi I. t. c. 6. §-ában előirt jegyzői vizsga letételét igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat f. hó 27-ik napjáig alulírottál nyújtsák be. Ujvidék, 1889. évi szeptember hó 1-én.

Kolozsváry Sándor,

főszolgabíró.

3-3

Házeladás.

Zomborban, a felsővárosban, a **Rókus-utca 39. sz. alatt levő lakház,** melyben 4 szoba, 2 konyha, kamara, felszer, pince, tágas beüvegezett veranda s nagy kert van — nemes faju szőlő és gyümölcsfákkal beültetve — kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást a fenti sz. a házban a tulajdonosnál vagy e lapok kiadójánál nyerhetni. 6-6

Zombor, 1889. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

1049. sz.

Bérbeadási hirdetmény.

Turia község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező Ferencsatornai, deveseri és Belyanszky-barai halászi jog, az 1888. évi XIX. t. c. betartása mellett, három egymás után következő évre, vagyis 1890. évi január hó 1-től bezárólag 1892. évi december hó 31-ik napjáig terjedő időre a község nagytermében **f. évi október hó 1-én délelőtti 9 órakor** szóbeli árverés útján bérbe fog adatni, melyre azonban az árverés kezdete előtt kellő bánatpénzzel és megkivántató bélyeggel ellátott zárt ajánlatok is elfogadhatók.

A fenti halászi jog a Ferencsatornán külön, a devesera és Belyanszky-barán pedig együttesen adatnak ki.

Árverezni óhajtok kötelesek a Feren-csatornai halászat után megállapított 500 frtnak, a devesera és Belyanszky-bara után megállapított 200 frtnak 10%-át készpénzben, az árverés kezdete előtt letenni.

Az egy évi haszonbér az árverés befejezése után azonnal, jövőre pedig az évet megelőző október hó 1-én fizetendő le.

A bánatpénz az első évi bérléthe be lesz számítva. Az árverés egyéb feltételei a községjegyzői hivatalnál naponta, a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Turian, 1889. évi szeptember hó 3-án.

Sztojkovits Vazul,

Medurits János,

jegyző.

3-2

biró.

5438. szám.

kig. 1889.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegyé zombori járásába kebelezett Gákova községében megüresült és 300 frt évi fizetéssel javadalmazott irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

A pályázók felhivatnak, hogy kiegészítőkkel igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket alulírottál legkésőbb **szeptember hó 28-áig** benyújtsák, mert az utóbb érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Zombor, 1889. szeptember hó 7-én.

Poppovits Dusán,

főszolgabíró.

3-1

3277. szám.

Ó Sztapár község előjáróitól.

kig. 1889.

Hirdetmény.

Ó Sztapár község mint erkölcsi testület tulajdonához tartozó pusztai birtokból 1800 kat. holdnyi szántóföld, 5 holdas vagy nagyobb részletekben **folyó 1889. évi szeptember hó 15-én** s a következő napokon reggel 8 órakor kezdetét veendő nyilvános szóbeli árverés útján bérbe fog adatni.

Egyben felemlítettik, hogy a kérdéses bérlét köz-költség mentes.

Ó Sztapár, 1889. szeptember 12.

Brezsovsky Vazul,

Sztojcsics Uros,

jegyző.

h. bíró.

1797. szám.

Bérbeadási hirdetmény.

Bresztovác község tulajdonát képező, eddig nagyvendéglőül használt, 5 szoba, 1 konyha, 2 kamra, 1 felszer, 1 pince, 2 istálló és 2 padlásból álló épület a hozzá tartozó udvar és kerttel, 1890. évi január 1-étől 1892. évi december hó 31-éig terjedő 3 évi időtartamra **1889. évi szeptember hó 29-én d. u. fél 4 órakor** Bresztovác község háznál nyilvános szóbeli árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 350 frt, melytől 10% készpénzben bánatpénzzel az árverés megkezdése előtt leteendő. A többi árverési feltételek alulírt előjáróságnál megtehetőek.

Bresztovác, 1889. évi szeptember hó 9-én.

Zányi Félix,

Frittmann Miklós,

jegyző.

3-1

biró.

XI

Egyes sz...

Egyes sz...

doskodni
a dolgoz
Már
melyedt
ber ugy
Hiszen
ben meg
mert egy
restetik
papirt k
jó ötlete
szóval a
Ily
negyed
kac lenn
és a gya
kossag a
megtakar
elfesérel
legujabb
peldák g
Néu
leg beoz
oly hiva
tonosan
dolga v
dével. ha
zetet zav
háborgat
dál a va
mos köze
szobája s
Máso
torlódána
kentes m
Am t
perc ala
napi irka
szerkeszt
mely szol
mellette h
lyege és
Míg
nem leh
Most
veltebb h
kétéfél: t
tes az, m
ugyan hi
azt a hia
nem lehet
könyvelm
könyven l
büntetések
lehet-e elé
dál szeg
ben elfeje
letet és en
is szenved
gához érte
okozott ka
Szapo
nált faja.
Ezek
de legbuj
közgyűlése
vizsgálatok
referens el
kor szokot
adatik pól
szükséges.
Még
nem ritka
sában olya
akták köz
Mind ezen
a hivatalfó